

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/246/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2711207815
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2711207815.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o. Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený advokátskou spoločnosťou: Tomáš Kušník, s.r.o. Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: C. W., nar. XX.XX.R., X. XXXX, L., zastúpený opatrovníčkou: Q. O., zamestnankyňa Okresného súdu Senica, o zaplatenie 791,47 eur s príslušenstvom, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Spotrebiteľské združenie OSA, Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, zastúpený advokátskou spoločnosťou: HKP Legal, s.r.o., Sasinkova 6, Bratislava, IČO: 36 727 334, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Skalica č. k. 3C 175/2012-134 zo dňa 31. júla 2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku III. o uložení povinnosti navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania p o t v r d z u j e .

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 40,24 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Uznesením napadnutým odvolaním prvostupňový súd výrokom I. konanie zastavil, výrokom II. odporcovi náhradu trov konania nepriznal, výrokom III. navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu Spotrebiteľskému združeniu OSA so sídlom Fedinova 9, 851 01 Bratislava, IČO: 42 260 086 náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 141,79 eur, k rukám jeho právneho zástupcu, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Výrokom IV. vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom so sídlom Sofijská 13, 040 13 Košice, IČO: 42 247 268 náhradu trov konania nepriznal a výrokom V. navrhovateľovi súd vrátil súdny poplatok za návrh v sume 40,37 eur, ktorý bude vrátený navrhovateľovi po právoplatnosti tohto uznesenia prostredníctvom Daňového úradu Bratislava.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd po citácii § 96 ods. 1 až 3, § 146 ods. 1 písm. c) ods. 2 O.s.p., § 11 ods. 3 a ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch, § 93 ods. 2, ods. 4 O.s.p., § 18, § 24, 25, § 150 O.s.p. a § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov vecne odôvodnil tým, že vzhľadom na dispozičný úkon navrhovateľa, ktorý zobral návrh na začatie konania v celom rozsahu späť, súd konanie zastavil, pričom súhlas odporcu so späťvzatím sa nevyžaduje. O vrátení súdneho poplatku za návrh rozhodol súd podľa § 11 ods. 3 a 4 zák. č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, a preto súd vrátil navrhovateľovi súdny poplatok zaplatený vo výške 47 eur krátený o 6,63 eur, t.j. vo výške 40,37 eur, pričom súdny poplatok vráti navrhovateľovi príslušný daňový úrad podľa sídla poplatníka, po právoplatnosti tohto uznesenia, ktorým je Daňový úrad Bratislava.

O náhrade trov konania prvostupňový súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p., keď mal za to, že navrhovateľ tým, že zobral návrh na začatie konania späť, procesne zavinil, že konanie sa muselo zastaviť a preto je povinný uhradiť odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy. Z obsahu spisu je nesporné, že tak urobil z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatnenému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane odporcu Spotrebiteľské združenie OSA. Potom možno konštatovať, že návrh navrhovateľa bol podaný nedôvodne. V danom prípade však nie je rozhodujúce, či navrhovateľ zobral návrh späť bez uvedenia dôvodu alebo z dôvodu podania námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka, nakoľko v oboch týchto prípadoch by bolo konanie zastavené zavinením navrhovateľa. Výlučne navrhovateľ disponuje žalobným návrhom a je teda len vecou navrhovateľa, proti komu chce súdny spor viesť a zároveň nesie aj zodpovednosť za následky, ktoré v prípade neúspešnosti návrhu voči takémuto účastníkovi môžu vzniknúť. V tomto prípade by mal odporca právo na náhradu trov konania avšak nakoľko si trovy neuplatnil a zo spisu mu ani žiadne trovy nevyplývajú prvostupňový súd odporcovi súd náhradu trov konania nepriznal.

Keďže v konaní na strane odporcu vystupujú ako vedľajší účastníci Spotrebiteľské združenie OSA a tiež OZ právna pomoc spotrebiteľom súd rozhodoval aj o náhrade trov týchto vedľajších účastníkov, ktoré mu v konaní vznikli a ktoré boli účelne vynaložené. K námietke navrhovateľa, aby vedľajším účastníkom neboli trovy konania priznané v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p treba uviesť, že navrhovateľ neuviedol žiadne konkrétne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by boli relevantným dôvodom na to, aby úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhrada trov konania nebola výnimočne priznaná. Súd sa nestotožňuje s argumentom navrhovateľa, ktorým spochybňoval nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka (zastúpeného advokátom) Spotrebiteľské združenie OSA, v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatňovaného nároku bolo vo svojej podstate dôvodom späťvzatia návrhu a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu.

Súd zaviazal navrhovateľa, ktorý bol v konaní neúspešný, k povinnosti uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu Spotrebiteľskému združeniu OSA trovy konania v celkovej sume 141,79 eur. Spotrebiteľské združenie OSA vyčíslilo trovy konania celkom vo výške 165,70 eur. Pri vyčíslení trov právneho zastúpenia vedľajší účastník vypočítal odmenu za dva úkony právnej služby vo výške 2 x 61,41 eur a to z hodnoty 791,47 eur a 256,63 eur (úrok z omeškania 8,5 % ročne zo sumy 171,91 eur od 1.11.2007 do 23.4.2012 t.j. ku dňu začatia poskytovania právnych služieb). V tejto súvislosti súd poukazuje na nesprávny postup výpočtu trov konania, ak do základu pre výpočet odmeny za jeden úkon právnej služby okrem pohľadávky 791,47 eur boli vzaté i kapitalizované úroky z omeškania v sume 256,63 eur. Pri hodnote pohľadávky vo výške 791,47 eur vedľajšiemu účastníkovi Spotrebiteľskému združeniu OSA v súlade s ust. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. vznikol nárok na náhradu trov prvostupňového konania vo výške 141,79 eur, nakoľko navrhovateľ späťvzatím návrhu zavinil zastavenie konania. Suma 141,79 eur pozostáva z odmeny právneho zástupcu vedľajšieho účastníka Spotrebiteľského združenia OSA za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenia k žalobe zo dňa 23.4.2012) vo výške po 51,45 eur za úkon (§ 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov), z režijného paušálu za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2012 vo výške po 7,63 eur za úkon, a zo sumy 23,63 eur tvoriacej 20 % DPH. Prvostupňový súd vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že si ich v stanovenej lehote neuplatnil.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu a to v časti v ktorej súd zaviazal navrhovateľa na úhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi a domáhal sa, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v tejto časti zmenil a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Zároveň si uplatnil trovy konania v odvolacom konaní vo výške 19,33 eur s DPH pozostávajúce z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 9,96 eur s DPH režijného paušálu vo výške 9,37 eur s DPH. Navrhovateľ zastáva názor, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 384/2008 Z.z. podľa ktorej cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby najmä Združenie na ochranu

spotrebiteľov. Navrhovateľ má za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne, personálne vybavené a odborne kompetentné. Samotným zaslaním oznámenia o vstupe do konania, Združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej príhode a len z označenia účastníkov usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Odvolateľ upozornil na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach spis. zn. 6Co 141/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici spis. zn. 17Co 91/2012 a 9Co 420/2012. Na priznanie náhrady trov konania je nevyhnutné splnenie podmienok vyžadovaných v § 142 O.s.p. a to najmä účelnosť vynaložených trov konania. Navrhovateľ zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené. Poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov v obdobných veciach. Navrhovateľ má vedomosť, že vedľajší účastník v súvislosti s dôvodnosťou priznania trov poukazuje na § 137 O.s.p. a na ustanovenie Charty základných práv EÚ ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, pričom Združenie odporcu v konaní nezastupuje. Z tohto dôvodu nemožno argumentovať týmto ustanovením, ktoré priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby oprávnenej zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, teda najmä Centrum právnej pomoci.

Odporca a vedľajší účastníci na strane odporcu odvolací návrh nepodali, k doručenému odvolaniu sa opatrovníčka odporcu nevyjadřila.

Vedľajší účastník na strane odporcu vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že navrhuje rozhodnutie v napadnutej časti potvrdiť a zároveň si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 40,24 eur s DPH za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie. Dôvodil tým, že vedľajší účastník vstúpil do konania oznámením, ktorým zároveň vzniesol námietku premlčania, obsahujúcim relevantnú právnu argumentáciu vedľajšieho účastníka, ktorá mala preukázateľne za následok späťvzatie návrhu na začatie konania. Námietka premlčania pritom nebola daná zo strany hlavného účastníka a nemohla byť daná ani zo strany súdu. Bez právneho posúdenia veci a bez uplatnenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť ani zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia. V predmetnom konaní neexistuje dôvod na nepriznanie práva na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi a súd rozhodol správne podľa § 142 ods. 1 O.s.p. vzhľadom na skutočnosť, že vedľajší účastník má vo veci plný úspech. Spotrebiteľské združenie OSA je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Prejednávaná vec je pri tom typickým spotrebiteľským sporom. Dodávateľ má pri tom väčšiu profesionálnu skúsenosť, lepšiu znalosť práva, ľahšiu dostupnosť právnych služieb. Stanovisko navrhovateľa popierajúce význam právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka preto považujú za účelové a zjavne nesprávne odporujúce zákonom SR a tiež predpisom Európskej únie. Je dôvodné vedľajšiemu účastníkovi priznať trovy konania, keďže nie je vylúčené, aby si vedľajší účastník, ak zostane až do právoplatnosti skončenia veci nemohol uplatniť vzniknuté trovy. Vedľajšiemu účastníkovi nie je možné odoprieť právo dať sa zastúpiť advokátom. V tejto súvislosti citoval z viacerých rozhodnutí krajských súdov. Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom jasne deklaruje aj rozsudok Súdneho dvora zo dňa 22.12.2010 vo veci C-279/09, v ktorom sa konštatuje, že zásada určenia súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby.

Navrhovateľ vo svojom odvolaní navrhuje, aby súd pri rozhodovaní pri trovách použil § 150 O.s.p., s ktorým názorom sa nedá súhlasiť, pretože pre aplikáciu tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby sa jednalo o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť odôvodnený. V predmetnom konaní neexistuje žiaden dôvod na aplikáciu § 150 O.s.p. Ak sa odvolací súd stotožní s názorom navrhovateľa, vedľajší účastník považuje okrem porušenia základných procesných práv aj za podstatný zásah do činnosti Občianskeho združenia vymedzenej zákonom a právnymi predpismi EÚ a zároveň za zásadné obmedzenie práv spotrebiteľov v rámci súdneho konania a preto žiada, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. pred vydaním rozhodnutia konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskych spoločností o rozhodnutie o práve Spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie, vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony Združenia budú v súdnom procese na

prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti Spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci ako o predbežnej otázke.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a preto je potrebné uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti náhrady trov konania vedľajšieho účastníka potvrdiť.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je odvolateľom napadnutá časť náhrady trov konania vedľajšieho účastníka.

V prvostupňovom konaní na strane odporcu vystupoval ďalší vedľajší účastník - OZ právna pomoc spotrebiteľom, ktorý počas odvolacieho konania oznámil podaním zo dňa 31.10.2013, doručeným súdu 03.11.2013 svoje vystúpenie z predmetného konania. S poukazom na uvedené odvolací súd už potom neuviedol subjekt - OZ právna pomoc spotrebiteľom v záhlaví tohto rozhodnutia.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že navrhovateľ podaným návrhom doručeným súdu prvého stupňa 23.11.2011 sa domáhal od odporcu zaplata sumy 791,47 eur s príslušenstvom. Prvostupňový súd vo veci vydal platobný rozkaz č. k. 2Ro 448/2011-19 dňa 24.11.2011. Platobný rozkaz sa nepodarilo odporcovi doručiť do vlastných rúk. Vedľajší účastník svojim podaním zo dňa 24.04.2012 doručeným súdu prvého stupňa 24.04.2012 oznámil vstup do konania a uplatnil námietku premlčania. Následne oznámil vstup do konania vedľajší účastník OZ právna pomoc spotrebiteľom svojim podaním zo dňa 01.05.2012 doručeným súdu prvého stupňa 17.05.2012. Po doručení podania vedľajšieho účastníka obsahujúceho námietku premlčania, navrhovateľ podaním doručeným súdu 26.09.2012 zobral podaný návrh späť v celom rozsahu a navrhoval, aby súd konanie zastavil. Vyjadril sa aj k rozhodnutiu o trovách konania s tým, že zastáva názor, že v konaní vedľajšiemu účastníkovi v podobe jeho právneho zástupcu dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania, nehospodárnosti konania a súd by mal na to reflektovať aplikáciu § 150 O.s.p.

Podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

V zmysle ods. 2 § 146 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V zmysle § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody vhodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznaná náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril. To neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Cit. ust. § 146 ods. 1 vyjadruje výnimku, kedy výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania a kedy ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok. Ide teda o prípady kedy neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania. Ust. ods. 2 potom ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Preto ak vzal navrhovateľ návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí (ak nejde o prípad podľa ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., ktorý je výnimkou), že zavinil, že

konanie muselo byť zastavené. Podmienky pre aplikáciu vety druhej cit. ust. § 146 ods. 2 O.s.p. v danom prípade splnené neboli, keďže k späťvzatiu návrhu nedošlo pre správanie odporcu.

S poukazom na vyššie uvedené, potom v danom prípade navrhovateľ späťvzatím podaného návrhu z čisto procesného hľadiska, ktoré je v danom prípade potrebné zohľadniť, zavinil, že konanie muselo byť zastavené. V dôsledku toho vznikla povinnosť navrhovateľovi nahradiť trovy konania odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane.

V danom prípade bolo potrebné zaoberať sa tiež otázkou prípadného naplnenia podmienok cit. ust. § 150 O.s.p. Predpokladom výnimočného použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnená tam, kde by strohá aplikácia ustanovenia o náhrade trov konania mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiadúcej tvrdošti. Výnimočnosť prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci, ale i v okolnostiach na strane účastníkov konania. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdení všetkých okolností konkrétnej veci. Týmito okolnosťami môžu byť dôvody osobné, majetkové a sociálne pomery účastníkov konania, dôvody uplatnenia nároku na súde, či postup účastníka v konaní. Obyčajnú nesolventnosť účastníka konania bez ďalšieho, pritom nemožno považovať za dostatočný dôvod, k uplatneniu § 150 O.s.p. Pri posudzovaní výnimočnosti dôvodov vhodných osobitného zreteľa, je potrebné prihliadnuť k pomerom oboch strán konania.

Posúdiac otázku náhrady trov konania v danej veci podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení a uvedených kritérií, odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky v zmysle cit. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. pre to, aby bol navrhovateľ, ktorý procesne zavinil zastavenie konania, zaviazaný na náhradu trov, pričom neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo dôvodné vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať.

K argumentácii navrhovateľa je potrebné uviesť, vychádzajúc pritom aj z mnohých rozhodnutí odvolacích súdov, na ktoré vo svojom vyjadrení k odvolaniu poukázal vedľajší účastník, že nemožno akceptovať argumentáciu o neúčelne vynaložených trovách konania vedľajším účastníkom, pretože práve po vznesení námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka došlo k späťvzatiu návrhu. Navrhovateľ neuviedol žiaden dôvod späťvzatia návrhu, preto nemožno z ničoho vyvodiť, že by dôvodom späťvzatia bolo správanie odporcu (napr. v prípade splnenia žalovanej povinnosti). Skutočnosť, že úkony, ktoré uskutočnil právny zástupca vedľajšieho účastníka, mohol uskutočniť vedľajší účastník, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo v konkrétnom konaní zastúpené právnym zástupcom. Rovnako ani skutočnosť, že samotné združenie má v radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo v konkrétnom konaní zastúpené právnym zástupcom. K neúčelnosti trov konania dochádza samotným podaním návrhu v prípade, ak bol následne navrhovateľom v celom rozsahu vzatý späť, a teda sám zastavenie konania zavinil. Ak sa účastník môže dať v konaní zastúpiť advokátom, potom je nezrozumiteľná námietka navrhovateľa, že ak sa vedľajší účastník dá zastúpiť, dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania, pretože v danom prípade nejde o navyšovanie trov, ale o vznik trov v dôsledku ústavného práva na zastupovanie. Z argumentácie navrhovateľa potom akoby vyplývalo, že navrhovateľ môže byť v konaní zastúpený, odporca by nemal byť, resp. nie dostatočne kvalifikovane, pretože tak navrhovateľovi v prípade neúspechu zbytočne narastajú trovy. Je zrejmé, že ide o neprijateľný záver v rozpore s Ústavou SR, ako aj O.s.p.

Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia nedochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov a nehospodárnosti konania, na ktorú skutočnosť by mal súd prihliadať použitím ust. § 150 O.s.p. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ust. § 3 ods. 4, 5 zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch, podľa ktorých každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi združenia a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov. Proti porušeniu práva a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Z uvedeného je zrejmé, že vedľajší

účastník na strane odporcu vstúpil do konania s cieľom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy žalovaného, a preto pokiaľ vedľajší účastník bol v konaní zastúpený právnym zástupcom, nemožno v danom prípade zastávať názor, že týmto zastúpením došlo k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nevhodnosti konania aj s poukazom na ust. § 20 ods.1 zák.č. 586/2003 Z.z. o advokácii, podľa ktorého každý má právo na poskytovanie právnych služieb a môže o ne požiadať u ktoréhokoľvek advokáta. Odvolací súd ďalej dodáva, že v danom prípade nie je možné aplikovať ani ust. § 150 ods.2 O.s.p., nakoľko z dôvodovej správy ustanovenia § 150 ods.2 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. účinného od 15.10.2008, vyplýva úmysel predkladateľa zákona vo veciach s nízkou hodnotou sporu pristúpiť k zníženiu neprimeraných trov, ak tieto sú voči pohľadávke v drobných sporoch neprimerané, a to obdobne ako je upravené v Nariadení EP a Rady (ES) č.861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, tzv. drobných sporoch. Ide však o konania, kde trovy predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. O takýto prípad však v danej veci nešlo.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. vedľajší účastník má rovnaké procesné práva ako účastník konania, na strane ktorého vystupuje. Preto to, čo sa vzťahuje na účastníka konania, platí, najmä z hľadiska náhrady trov konania aj pre vedľajšieho účastníka. Základnou otázkou na rozhodnutie o náhrade trov podľa zásady úspechu vyjadrenej predovšetkým v § 142 ods. 1 O.s.p. vo vzťahu ku trovám právneho zastúpenia advokátom v tejto veci je to, či takéto trovy so zreteľom na skutkovú a právnu zložitost' predmetu súdnej ochrany sú alebo nie sú účelne vynaložené trovy, ak sa súčasne vezme do úvahy aj to, že právne zastúpené advokátom je združenie podľa zákona č. 250/2007 Z.z. Predpoklad na priznanie náhrady trov konania v posudzovanej veci spočíva v podmienke, že trovy musia byť účelne vynaložené, treba interpretovať v súlade s dvomi významnými právnymi normami: 1. podľa článku 47 ods. 2 ústavy, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi..., 2. podľa § 3 ods. 4 zák.č. 250/2007 Z.z. každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi v združeniach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov.

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že podľa ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, za podmienok ustanovených zákonom. Žiadnym zákonom nie je vylúčené, aby toto základné právo na právnu pomoc uplatnilo aj združenie spotrebiteľov a preto toto právo môže uplatniť aj také združenie. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Obsah tohto základného práva však nepredpokladá, že spotrebiteľia, združení v nejakom združení, sú schopní uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou, založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov. Takéto združenie môže byť podľa názoru odvolacieho súdu, vytvorené aj z osôb, ktoré nemajú žiadny predpoklad, aby sa dokázali právne účinným spôsobom brániť v konaní pred príslušným súdom (podľa názoru odvolacieho súdu ide o znalost' procesných predpisov, ktorú nemožno stotožniť so znalosťou hmotnoprávnej problematiky ochrany spotrebiteľa) a tak len zo zamerania na ochranu spotrebiteľa sa nemôže, podľa odvolacieho súdu, vyvodzovať, že také združenie je schopné zabezpečiť realizáciu základného práva na súdnu ochranu bez zastúpenia advokátom. Navyše, v zákone č. 250/2007 Z.z. sa združenie uvádza vo viacerých ustanoveniach (§ 1, 3, 4, 10, 14b, 19, 20, 25 a 26a). Ani jedno z týchto ustanovení a rovnako ani Občiansky súdny poriadok neukladá takému združeniu (porovnaj najmä § 25 citovaného zákona), aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zastúpenia advokátom. V tejto spojitosti treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 3 ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Združeniu podľa § 25 zák.č. 250/2007 Z.z. žiaden zákon nezakazuje byť zastúpený advokátom (podľa názoru odvolacieho súdu ani v hmotnoprávných vzťahoch) a tento záver musí byť základom pre posúdenie práva združení, na náhradu trov konania vzniknutých trovami advokátskeho zastúpenia. Takýto výklad základného práva na právnu pomoc podľa článku 47 ods. 2 ústavy v spojení s § 3 ods. 4 zák.č. 250/2007 Z.z. je potrebné uplatniť v posudzovanom spore aj vo vzťahu k § 146 ods. 2 O.s.p., osobitne k náhrade trov konania vzniknutých právnou pomocou poskytnutou advokátom.

Vychádzajúc z takéhoto výkladu ústavy a zákona o ochrane spotrebiteľov odvolací súd je názoru, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je taký výklad § 142 ods. 1 O.s.p., resp. § 146 ods. 2 O.s.p., ktorý akceptuje, že združenie spotrebiteľov, ak uplatní základné právo na súdnu ochranu, zásadne má právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci spočívajúce v zastúpení advokátom boli zbytočné, respektíve neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdom zastúpiť advokátom. Za neúčelný úkon však nemožno bez ďalšieho považovať vstup vedľajšieho účastníka do konania, lebo po prvé, taký úkon Občiansky súdny poriadok upravuje a pripúšťa bez obmedzenia (jediným obmedzením je to, že konanie zatiaľ právoplatne neskončilo) a po druhé, ide o vstup do neprávoplatne skončeného konania, v ktorom sa nedá vopred vylúčiť, že vedľajší účastník so zreteľom na povahu súdnej ochrany a jej špecifický predmet, ktorým je ochrana spotrebiteľa vo všeobecnosti môže účinným spôsobom plniť svoju funkciu vedľajšieho účastníka. V tejto veci došlo k takému vstupu do konania, ktorý odvolací súd nepovažuje, so zreteľom na uvedené, za neúčelný procesný úkon, a teda aj trovy tohto úkonu nie sú neúčelne vynaloženými trovami a odvolací súd ani iné neúčelné úkony právnej pomoci nezistil.

S poukazom na uvedené zdôvodnenie, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka s použitím § 219 O.s.p. potvrdil z dôvodu vecnej správnosti.

V odvolacom konaní plne procesne úspešnému vedľajšiemu účastníkovi vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči odvolaniu neúspešnému navrhovateľovi. Trovy odvolacieho konania predstavujú sumu 40,24 eur ako odmenu za jeden polovičný nemeritórny úkon - vyjadrenie k odvolaniu proti rozhodnutiu nie vo veci samej vo výške 25,72 eur + 7,81 eur režijný paušál + 20% DPH - 6,70 eur podľa § 11 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b) a § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky. S poukazom na § 149 ods. 1 O.s.p. odvolací súd zaviazal navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi predmetnú náhradu trov odvolacieho konania na účet advokáta a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.